

Toimintasuunnitelma 2023

Sisällysluettelo

1. Johdanto	s.3
2. Järjestön tehtävä	s.4
3. Strategiset painopisteet	s.5
4. Perustoiminta	s.6
5. Linkki-toiminta	s.8
6. Kotoa kouluun – Koulupudokkuuden ehkäisy Turussa	s.9
7. Viestintä	s.10
8. Resurssit	s.11

1. Johdanto

Lapset ja nuoret ovat kohdanneet lyhyessä ajassa monta kriisiä – ilmastokriisin, pandemian, Ukrainan sodan ja viimeisimpänä talous- ja energiakriisin. Kaikki eivät ole yhdenvertaisessa asemassa kriisien suhteen. Samanaikaisesti nuorten hyvinvoinnin mittarit ovat olleet jo pidempään laskusuunnassa. Erityisen huolestuttavaa on lasten ja nuorten mielenterveyden haasteiden lisääntyminen. Samalla olemassa olevien palveluiden jonot ovat kasvaneet ja avun saaminen on pitkittynyt. On suuri riski, että lasten ja nuorten eriarvoisuuskulu kasvaa entisestään tulevina vuosina.

Lastensuojelujärjestöjen yhteenlasketut resurssit ovat merkittäviä. Ne tulisi kohdentaa sinne missä tuen tarve on suurinta. Lastensuojelujärjestöjen onkin löydettävä uudessa hyvinvointialueen lapsi- ja perhepalveluiden rakenteessa paikkansa, jotta apu kohdentuisi mahdollisimman tehokkaasti. Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa edellyttää huolellista yhteistyörakenteiden ja –prosessien rakentamista. VSLJ tulee vuonna 2023 työskentelemään järjestölähtöisen auttamistyön kiinnittämiseksi osaksi hyvinvointialueen rakenteita sekä lastensuojelujärjestökentän palveluiden kokoamiseksi.

Haasteellista tästä tehtävästä tekee julkisen sektorin työ määrä hyvinvointialueen toiminnan turvaamiseksi, keskenäisyys sekä järjestökentän toiminnan laajuus. Lisäksi hyvinvointialuetta rakentavilla ei ole selkeää näkemystä tai aikaa ratkaista sitä, miten järjestölähtöinen auttamistyö nivotaan tehokkaasti osaksi järjestelmää. Ratkaisuehdotusten on tultava lastensuojelujärjestöiltä. Tämä vaatii VSLJ:ltä ymmärrystä julkisen puolen kehittämisestä sekä laajaa yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden ja jäsenjärjestöjen kanssa.

Työtä helpottaa se, että 20 vuoden toimintavuoden jälkeen VSLJ nauttii julkisen sektorin arvostusta ja luottamusta ja monen jäsenjärjestön kanssa yhteistyötä on tehty pitkään. Järjestön vaikuttamistyöllä, viestinnällä sekä tiedeyhteistyöllä tuetaan järjestölähtöisen auttamisen saamista osaksi palvelurakennetta, lastensuojelujärjestöjen toiminnan tunnettuutta sekä lapsen oikeuksien vahvistumista.

Lasten ja nuorten pahoinvoinnin lisääntymisen seurauksena myös vanhemmuuden haasteet ja vanhempien huoli nuorista on voimistunut. Tämän vuoksi Linkki-toiminnassa perhetyön painopiste kasvaa. Linkki-toiminnassa kehitetään myös etäavun muotoja, jotta alueen lapset ja nuoret olisivat yhdenvertaisemmassa asemassa avun saannissa. Kotoa Kouluun –toiminnan jatkokehittäminen sekä pysyvyyden turvaaminen ovat vuonna 2023 keskiössä.

Historiallisesti järjestöillä on ollut merkittävä rooli sosiaalialan innovaatioalustana sekä kriisiaikoina auttamisverkoston kutojina. Tätä ne ovat myös vuonna 2023. Olemassa olevan toiminnan edistämisen lisäksi VSLJ pyrkii tunnistamaan ilmiöitä ja mahdollisuuksien mukaan tukemaan jäsenistöä pilottien ja palvelumallien kehittämisessä. Tähänastinen haaste on ollut vaikuttavien toimintamuotojen skaalaaminen. Jatkossa haasteeksi saattaa muodostua myös uusien rahoitus. Yksi VSLJ:n tavoitteista onkin tietopohjan vahvistaminen vaikuttamis- ja kehittämistyössä, jotta pystymme paremmin edistämään missiotamme: jotta alueen jokainen lapsi voisi hyvin.

2. Järjestön tehtävä

VSLJ on sosiaali- ja terveysalalla lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa työtä tekevien järjestöjen alueellinen yhteistyö- ja asiantuntijajärjestö. Yhdistys on lasten suojelun ja lasten oikeuksien puolestapuhuja ja edistäjä. Se pyrkii parantamaan lastensuojelujärjestöjen toimintaedellytyksiä ja tekee tietoon ja tutkimukseen perustuvaa yhteiskunnallista vaikuttamistyötä. VSLJ kerää yhteen jäsenjärjestöjen osaamisen ja hyödyntää sitä tehokkaasti palvelukonseptien kehittämisessä, pilotoimisessa ja toteuttamisessa. Yhdistys tekee tiivistä yhteistyötä tiedeyhteisön sekä sosiaali-, sivistys- ja terveysviranomaisten kanssa.

VSLJ kokoaa yhteen 40 lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa toimivaa järjestöä, joissa toimii noin 790 ammattilaista, 4300 vapaaehtoista ja 200 kokemusasiantuntijaa. Jäsenjärjestöt toteuttavat monipuolista ammatillista työtä, ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistyötä ja täysin vapaaehtoistoimintaan perustuvaa työtä ehkäisevän työn, nuorisotyön, mielenterveystyön, päihdetyön ja lastensuojelun alueilla.

VSLJ:n jäsenjärjestöt vuonna 2023 (40 kpl):

Auralan Nuoret ry / Tyttöjen talo	Perhekuntoutuskeskus Lauste ry
Auta Lasta ry	Sateenkaari Koto ry
Erytishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry	SOS-Lapsikyläsäätiö sr
Folkhälsans Förbund rf	Suomen Punainen Risti Nuorten turvatalo
Helsingin Diakonissalaitoksen ystävät ry/Vamos Turku	Suomen Punainen Risti Varsinais-Suomen piiri
Hope – Yhdessä & Yhteisesti ry	Suomen Uusperheiden Liitto ry
International Child Development Programme (ICDP)	Suomen Valkonauhaliitto ry
Suomi ry	Säätiö Majakan Valo sr
KOTA – Lasten ja nuorten hyvinvointi ry	Tukenasi ry
Koulutus Elämään Säätiö sr	Turun 4H-yhdistys ry
Lounais-Suomen Martat ry	Turun ensi- ja turvakoti ry
Lounais-Suomen – SYLI ry	Turun Icehearts ry
Lounais-Suomen Syöpäyhdistys ry	Turun Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys ry
Markku Juhani Fingerroosin muistosäätiö sr	Turun seudun autismi- ja ADHD-yhdistys Aisti ry
MIELI Lounais-Suomen Mielenterveys ry / Turun kriisikeskus	Turun Seudun Yksinhuoltajat ry
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry	Turun Valkonauha ry, Kaikkien Naisten Talo
Nuoriso, perhetuki ja tiedotusyhdistys RAIDE ry	Varsinais-Suomen mielenterveysomaiset – FinFami ry
Nuorten Ystävät ry	Varsinais-Suomen Perheterapiayhdistys ry
Pelastakaa Lapset ry	Varsinais-Suomen Sijaisperheet SILAVA ry
	Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry
	Yhteiset Lapsemme ry
	Äidit irti synnyttymasennuksesta ÄIMÄ ry

3. Strategiset painopisteet

VSLJ on määritellyt strategiassaan vuosille 2022–2026 vision, jonka mukaan lastensuojelujärjestöt ovat tärkeä osa hyvinvointialueen tehokkuuden ja vaikuttavuuden ratkaisua. Strategiassa keskitytään kolmeen megatrendiin: eriarvoistumiseen, eriytymiseen sekä tehottomuuteen. VSLJ:n sisäisiä kehittämisalueita strategiakaudella ovat tieto, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja viestintä. Strategiakauden painopisteet ovat jatkuvuuden turvaaminen ja avun kohdistaminen, uudet palvelumallit sekä ilmiöistä piloteiksi. Tavoitteita on kolme:

1. Tuotetaan ja hyödynnetään tietoa lasten oikeuksien edistämiseksi ja lastensuojelujärjestöjen toimintaedellytysten parantamiseksi.
2. Hyvinvointialueella hyödynnetään lastensuojelujärjestöjen osaamista lapsi- ja perhepalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
3. Tunnistetaan ja kehitetään vaikuttavia ratkaisuja yhdessä kumppaneiden kanssa.

Kuva 1: VSLJ:n strategia 2022–2026

4. Perustoiminta

Vuonna 2023 VSLJ:n perustoiminnalla vahvistetaan järjestöjen toimintaedellytyksiä ja edistetään sitä, että tuen muodot näkyvät hyvinvointialueen lapsi- ja perhepalveluiden rakenteessa ja palvelusisällöissä. Tätä työtä tehdään erityisesti osallistumalla lastensuojelujärjestöjen edustajana hyvinvointialueen ja kuntien erilaisiin työryhmiin, verkostoihin ja neuvottelukuntiin. Tarvittaessa järjestetään myös vaikuttajatapaamisia järjestöjen roolista hyvinvointialueella.

Työn keskiössä ovat erityisesti maakunnan alueelliset, verkostomaiset perhekeskukset ja sähköisen perhekeskuksen kehittämistyö. Tähän työhön liittyen muun muassa perustetaan maakunnallinen lapsi- ja perhejärjestöjen perhekeskusverkosto, osallistutaan järjestöjen edustajana hyvinvointialueen perhekeskusjohtoryhmään, toimitaan järjestöedustajina alueellisissa perhekeskusverkostoissa ja osallistutaan sähköisen perhekeskuksen kehittämisen työryhmiin alueellisesti ja valtakunnallisesti. Keskeisenä yhteistyötahona on Varsinais-Suomen TulSote-hanke.

Jäsenjärjestöjä tuetaan perhekeskustoiminnan alle kuuluvan toiminnan ja palveluiden kuvaamisessa. Tähän liittyy erityisesti palvelujen kuvaaminen kansalliseen Palvelutietovarantoon (PTV). Yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa kehitetään myös Perhetalo Heidekeniä perhekeskuksen yhtenä toimipisteenä.

Vaikuttamistyössä hyödynnetään jäsenjärjestöille toteutettavaa tunnuslukukyselyä, jonka avulla selvitetään muun muassa jäsenten resurssit, asiakas- ja kohtaamismäärät ja palveluiden alueellinen jakautuminen. Tunnuslukuraportin yhteyteen koostetaan myös lastensuojelujärjestöjen toimintaympäristöä kuvaavat keskeiset makrotason luvut Varsinais-Suomesta.

Toimintavuonna pyritään myös lisäämään lasten, nuorten ja lapsiperheiden parissa toimivien ammattilaisten ja päättäjien tietoisuutta lasten oikeuksiin ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Tähän pyritään viestimällä tutkittuun tietoon ja järjestökentän havaintoihin perustuen lapsen oikeuksista ja alueen lasten hyvinvoinnin tilasta. Vuoden aikana kootaan teemallinen tietopaketti alueen lasten tilanteesta, hyödynnetään SenseMaker-työkalulla saatuja tuloksia nuorten hyvinvoinnista, tuotetaan asiantuntijakirjoituksia, järjestetään kaksi ajankohtaista koulutusta sekä Lapsen oikeuksien viikon tilaisuus. Lisäksi kehitetään aluevaltuustokummitoimintaa lapsen oikeuksien edistämiseksi hyvinvointi-alueen sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Lastensuojelujärjestöjen toiminnan ja palvelujen tunnettuutta lisätään muun muassa hyvinvointialueelle suunnatuilla järjestötoiminnan etäesittelyillä ja teemallisilla esittelyillä sekä jakamalla järjestöpalvelut yhteen kokoavia palvelukarttoja laajasti alueen ammattilaisille. Järjestöjen ajankohtaisesta toiminnasta tiedotetaan läpi vuoden eri viestintäkanavissa. Lisäksi järjestetään Perhetalo Heidekenin avoimet ovet, missä järjestöt voivat esitellä toimintaansa ja palveluitaan.

Eri toimijoiden yhteistä kehittämistyötä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämisessä jatketaan ja vahvistetaan. Yhteistyö jatkuu niin vertaistuellisissa osaamisen kehittämisen ja jakamisen ryhmissä, kuin erilaisissa moniammatillisissa kehittämissyryhmissä. Jäsenjärjestöjä tuetaan konsultoiden kehittämistyössä, osallistumalla kutsuttuina ohjaus- ja kehittämissyryihin sekä tarvittaessa avustushakemuksissa ja kumppanuussopimuksissa. Muita kehittämissyrymiä ovat esimerkiksi jäsenjärjestöjen viestintäverkosto, Perhetalo Heidekenin toimintaan liittyvät ryhmät ja Round table -kehittämisfoorumi.

5. Linkki-toiminta

Järjestön Linkki-toiminta tarjoaa matalan kynnyksen tukea 10–18-vuotiaille nuorille ja heidän vanhemmilleen yhteistyössä kunta- ja järjestökumppaneiden kanssa. Toiminnan tavoitteena on tukea maksuttomasti ja matalalla kynnyksellä nuorten, vanhempien ja perheiden hyvinvointia. Linkki-toimintaan voi asiakas ottaa itse yhteyttä tai tulla ammatillaisen ohjaamana. Linkki-toiminnan vakiintuneita asiakastyön muotoja ovat ohjaus, neuvonta ja keskustelutuki, vertaisryhmät, työpajat, luennot ja oppaat.

Asiakastyön lisäksi Linkki-toiminta vahvistaa kuntien ja järjestöjen ammattilaisten osaamista ja yhteistyötä konsultaatiolla, palveluohjauksella, työparityöskentelyllä sekä digitaalisilla menetelmäkoulutuksilla ja -materiaaleilla. Vuonna 2023 keskeisenä Linkki-toiminnan kehittämistehtävänä on uuden yläkouluikäisille suunnatun vertaisryhmämenetelmän koulutuksen ja materiaalin julkaiseminen verkkosivulla ammatilaistenlinkki.fi. Lisäksi toteutetaan kyseisen vertaisryhmän ohjauksen tueksi ja itsenäisenä kokonaisuutena hyödynnettävä sovellus yläkouluikäisten itsetuntemuksen vahvistamiseksi.

Vuoden 2023 alusta Linkki-toiminnan koordinaattoreiden uusi nimike on Linkki-toiminnan asiantuntija, ohjaaja. Muutoksen tarkoituksena on kuvastaa aikaisempaa nimikettä paremmin sekä asiakastyön että kehittämistyön luonnetta. Linkki-toiminnan pääasiallinen rahoitus on STEA:n Ak-avustus. Toimintaa toteutetaan Perhetalo Heidekenillä sekä mahdollisuuksien mukaan jalkautuvasti yhteistyökouluissa ja perhekeskusten toimipisteissä. Lisäksi Linkki-toiminnassa osallistutaan erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin ajankohtaisten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti. Uudella Varsinais-Suomen hyvinvointialueella vahvistetaan myös verkkoauttamisen mahdollisuuksia sekä resursseista riippuen yhteistyötä ja jalkautumista alueellisiin perhekeskuksiin.

6. Kotoa kouluun – Koulupudokkuuden ehkäisy Turussa

Vuonna 2021 käynnistynyttä Kotoa kouluun –hanketta jatketaan vuonna 2023 Turun asukasbudjetista saadun rahoituksen turvin. Lisäksi hankkeen jatkokehittämiseen on haettu 2-vuotista projektirahoitusta STEA:sta. Hankkeen tavoitteena on perheiden yksilöllisen auttamisen ja koulupoissaolojen vähentämisen lisäksi luoda tulevaisuuden työskentelymalli kouluikämyättömyyden ehkäisemiseen ja varhaiseen puuttumiseen.

Hankkeessa työskentelee kaksi päätoimista perhevalmentajaa, jotka jalkautuvat kouluikämyättömien lasten koteihin selvittämään yksilöllisesti syitä koulupoissaolojen taustalla. Perhevalmentajat auttavat esiin tulleiden syiden korjaamisessa ja koulunkäynnin mahdollistamisessa, auttamalla lasta ja perhettä konkreettisesti, mutta ennen kaikkea koordinoimalla yhteistyötä perheen ja eri toimijoiden välillä. Toimintaa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä opettajien ja oppilashuollon, mutta tarvittaessa myös muiden mahdollisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat lastenpsykiatria, sosiaalitoimi ja sairaalakoulu. Toiminta on perheille maksutonta ja perustuu vapaaehtoisuuteen. Kotoa kouluun –hankkeen piiriin kuuluvat Turussa koulua käyvät suomen- ja ruotsinkieliset lapset.

Vuonna 2023 Kotoa kouluun –toimintamallin kehittämistä jatketaan vuosien 2021–2022 aikana saatujen kokemusten pohjalta. Tarkoituksena on rakentaa pysyvä ja vaikuttava toimintamalli, joka painottaa varhaista tukea ja yhteistyötä. Malli voidaan jatkossa integroida osaksi koulupoissaoloihin puuttumisen mallia yhteistyössä Turun kaupungin kanssa. Hankkeessa kertynyttä dokumentointi- ja tutkimustietoa hyödyntämällä lisätään aktiivisesti tietoutta ongelmallisista koulupoissaaloista ja koulupudokkuudesta sekä niihin liittyvistä syistä, niin alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. Kevään 2023 aikana pilotoidaan vanhempien vertaistukiryhmä, joka otetaan osaksi toimintamallia vuoden 2023 aikana.

7. Viestintä

VSLJ:n viestintä tukee järjestön strategisia tavoitteita. Viestinnällä tehdään lastensuojelujärjestöjen toimintaa ja palveluita tunnetuksi, nostetaan esiin lapsen oikeuksien alueellista toteutumista ja tuetaan järjestön vaikuttamistyötä. VSLJ:n perustoiminnan viestintä tukee Linkki-toiminnan ja hankkeiden viestintää, ja viestintää suunnitellaan yhteisesti viestintätiimissä.

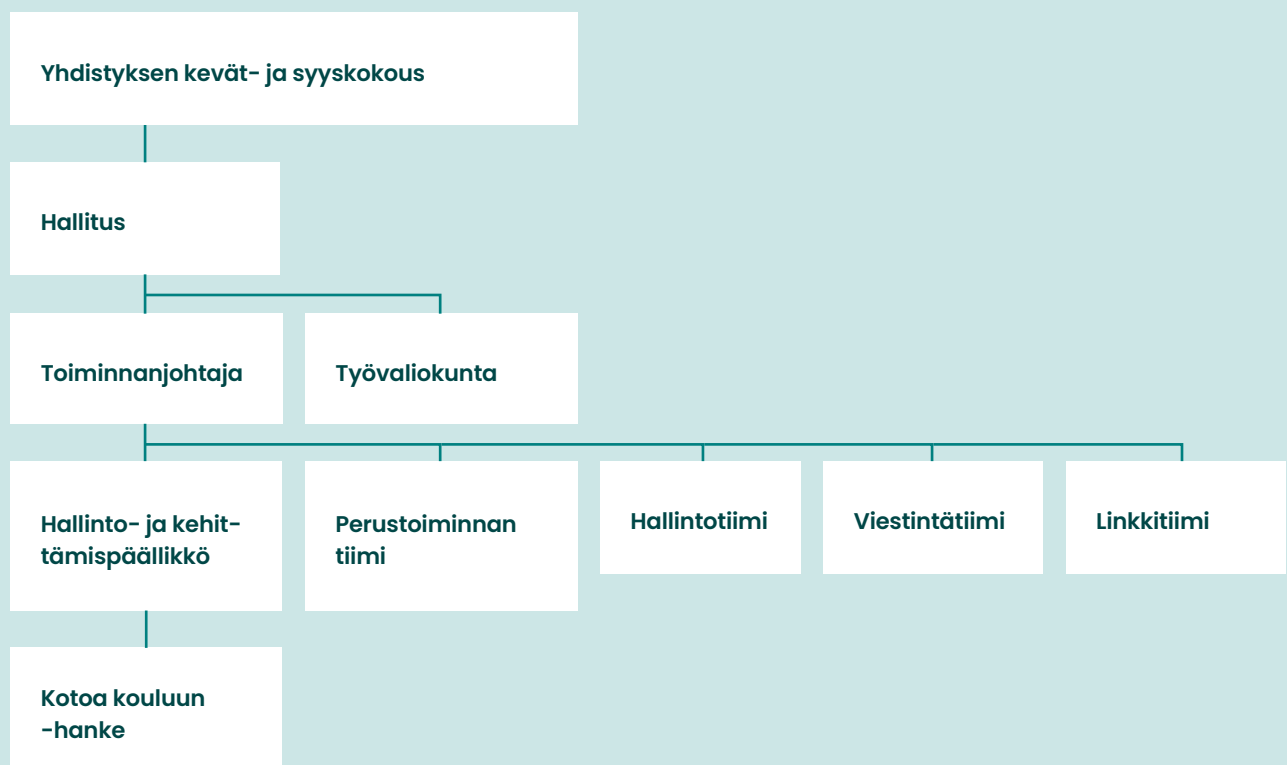
Viestintä perustuu viestintästrategiaan ja on suunnitelmallista sekä monikanavaista. Perustoiminnassa pääasiallisia ulkoisen viestinnän kanavia ovat verkkosivut, Facebook, Twitter ja ammattilaisille 10 kertaa vuodessa lähetettävä uutiskirje. Kanavakohtaisia mittareita ja viestinnän kehitystä seurataan kvartaaleittain, ja yleisenä tavoitteena seuraaja- ja kävijämäärissä sekä näkyvyydessä on kasvava trendi.

8. Resurssit

Järjestön ylin päättävä elin on kaksi kertaa vuodessa kokoontuva yhdistyskokous. Hallitukseen kuuluu kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan valittu puheenjohtaja sekä kuusi varsinaista jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen tukena toimii työvaliokunta. Hallitus asettaa tarpeen mukaan muita yhteistyöryhmiä.

Vuodelle 2023 haetaan järjestön perustoimintaan yhden henkilötyövuoden korotusta. Mikäli rahoitus myönnetään, järjestössä työskentelee perustoiminnassa 5 henkilöä, Linkki-toiminnassa 3 henkilöä, Kotoa koulun -hankkeessa 2 henkilöä ja 1 henkilö Paikka Auki -avustuksella.

Kuvio 1: VSLJ:n organisaatiorakenne

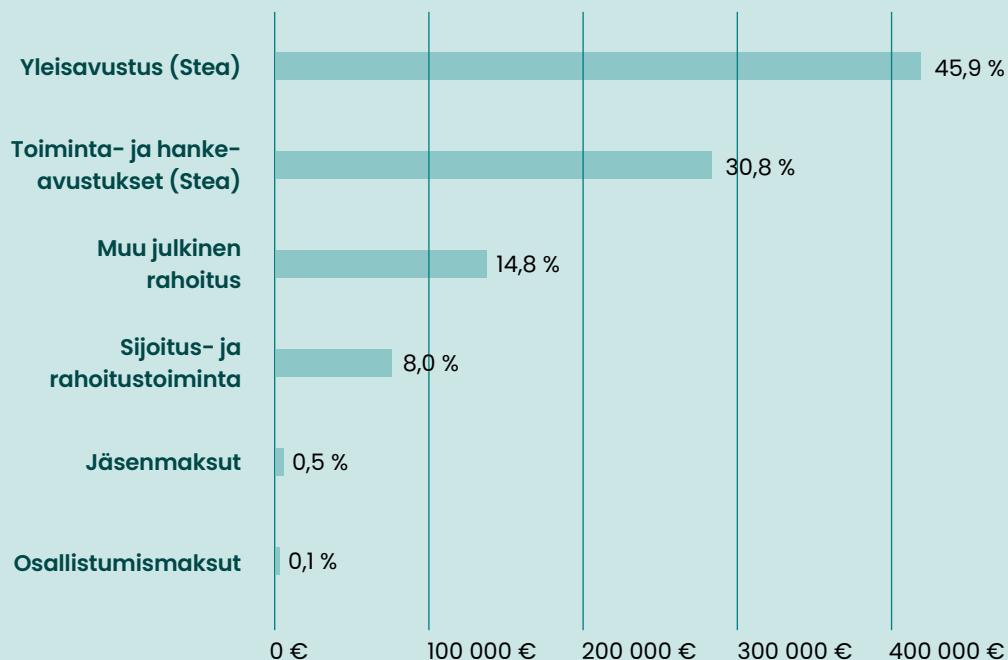
Järjestö omistaa yhdessä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ry:n kanssa Kiinteistöosakeyhtiö Heidekenin. VSLJ:n omistusosuus kiinteistöstä on 54,29 %. Järjestö vuokraa osakasomistuksessaan olevia kiinteistön toimistotiloja sekä kokous- ja koulutustiloja käyttötarkoituksen mukaisesti. VSLJ johtaa ja kehittää Perhetalo Heidekeniä lastensuojelujärjestöjen yhteisenä alustana ja tulevaisuudessa myös perhekeskuksen toimipisteenä, tuottaa vuokralaisille toimistopalvelua sekä ylläpitää kiinteistöä yhdessä MLL:n Varsinais-Suomen piiri ry:n kanssa.

Hallitus nimeää vuosittain kolme VSLJ:n edustajaa sekä heidän varajäsenensä Kiinteistöosakeyhtiö Heidekenin hallitukseen. Edustajien toimikausi on yksi vuosi. Hallitus nimeää tarpeen mukaan järjestöjen edustajat myös muihin yhteistyöverkostojen toimi-
 elimiin.

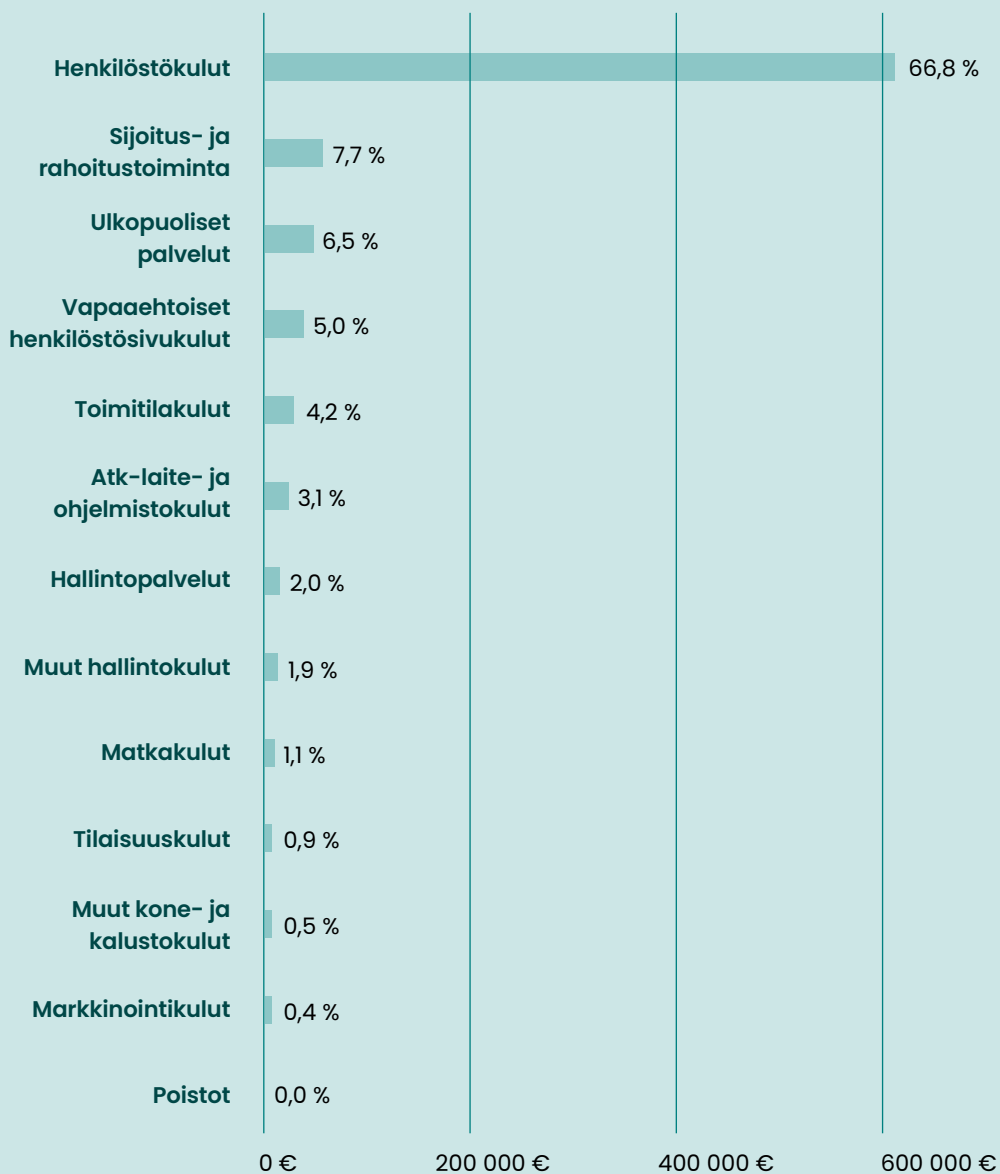
Järjestön toiminnan suurin rahoittaja on Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskus (STEA). Vuodelle 2023 on STEA:lta haettu yleisavustusta, kohdennettua avustusta Linkki-toimintaan, hankeavustusta Kotoa kouluun -toiminnalle ja Paikka Auki 2023-avus-
 tusta.

Järjestön muu rahoitus koostuu sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoista, jäsen-
 maksuista ja muista avustuksista. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta saaduilla tuotoilla rahoitetaan toimintavuoden aikana kiinteistön lainanhoitokuluja. Vuodelle 2023 on haettu Linkki-toiminnalle avustusta Turun kaupungilta. Kotoa kouluun- toiminnalle saadaan rahoitusta Turun kaupungilta asukasbudjetista sekä avustuksena.

Kuvio 2: Talousarvioehdotuksen mukaiset tuotot vuodelle 2023

Kuvio 3: Talousarvioehdotuksen mukaiset kulut vuodelle 2023

Varsinais-Suomen lastensuojelujärjestöt ry

Perhetalo Heideken

Sepänkatu 3, 20700 Turku

www.vslj.fi